Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 545 — ՈՒՐԲԱԹ 25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1885 — 27 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՏԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ.
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غزته ادارهسی

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գահեկան արծաթ	 200
» »	Վեցամսեայ	» »	 100
» »	Եռամսեայ	» »	 50
Գաւառաց »	եւ տեղական թղթատարով՝	տարեկան »	 240
Գաւառաց համար	եւ տեղական թղթատարով՝	վեցամսեայ »	 120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	ֆրանք	 56
» »	վեցամսեայ	»	 28

Դասրս ղրկուած ֆրանքոց ճանրոյ ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։
Խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՍԴԵՐԷՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գոլոշամլամբեան յեռամբ, Գարա-էյեց, Տէյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ. 1884ի երեսփոխանական ընդհանուր ընտրութեանց մէջ, Պահպանողականք միայն 1,789,700 քուէ ըստացած էին, մինչ այս տարւոյ ընդհանուր ընտրութեանց մէջ ստացան 3,645,200 քուէ։ Հանրապետականք 1884ին ունեցան 3,391,600 քուէարկու, և այս տարի 4,317,400 միայն։ Ա.յպէս. 4 տարւոյ մէջ Հանրապետականք կորուսին 1,000,000 քուէարկու, և Պահպանողականք, ընդ որս դաշնակից է կղերը, շահեցան 2,000,000ի չափ քուէարկու։ 1884ին հանրապետական Երեսփոխանք էին 463 և Պահպանողականք՝ 88։ Այս տարի եղան՝ Հանրապետական Երեսփոխանք՝ 385 և Պահպանողականք 202։

—Հանրապետականք դեռ կը մնան իրենց պարտութեան պատճառներուն վրայ։ Թէ իւր խմբագիրներէ երեքը զրկեց այն նախանձողներն ուր Պահպանողականք մեծագոյն յաղթութիւն ունեցած են, տեղւոյն վրայ քննելու ժողովրդային յեղաշրջման շարժառիթներն։ Այս քննիչ խմբագրաց առաջին տեղեկագրէն կ'իմանանք թէ, յեղաշրջումն արդիւնք եղած է կղերին բարձրաձայն դաշնակցութեան թէ Հանրապետութիւնը կը հալածէ զեկեղեցին և զեկեղեցականութիւնը։ Կղերն հաւատացուցած է ժողովրդեան թէ հնձոց սակաւութիւնն, ողողումներն և կարկուտի փոթորիկները նշան են Երկնային ցասման։ Պահպանողականք արտասովոր գործունէութիւն մը ցոյց տալով, 11,000 նոր քուէարկուներու քուէ տալ տուած են միայն ի Լանտ. մինչ Հանրապետականք, յաղթութենէն ապահով, անգործ կը մնային։ Կրթութեան աշխարհականացումը մեծ զէնք մ'եղած է Պահպանողական-Կղերական կուսակցութեան ձեռքը։ Բարիզի ազգային դումարանց մէջ և արմատական լրագրաց մէջ հանրապետական վարչութեան դէմ խօսուած դէշ բաներն հակառակորդը ժողովրդեան կարդացած են, ցոյց տալով թէ Հանրապետականաց վարչութիւնն իրենց իսկ բանիւք ո'րշամ խոտելի է։ Այդ դիրքերու և այդ լրագրերու անպատիժ մնալը ժողովրդեան կողմէ նեկատուած է ապացոյց մը հանրապետական կառավարութեան տկարութեան, և ո'չ թէ զօրութեան և ազատամտութեան։ Էռի եպիսկոպոսն հովուական մը հանելով, երկրագործական տաղնապը վերադրած է կրօնի դէմ յարուցեալ խաչակրութեան, յայտարարելով թէ Քրիստոսի կրօնն իսկ խրնդրոյ տակ է արդի ընդհանուր ընտրութեանց մէջ։ Քահանայք տեղապահներու յայտագրեր կը ցրուէին ազգոյց, իրենց ծնողաց տալու համար, յորս կը ծանուցանէին թէ այժմեան բուն ընտրական պայքարն Աստուծոյ և Սատանային մէջ տեղ է։ Թէպէտ թղթակիցը կ'ենդրակացնէ թէ Պահպանողականաց յաղթութիւնը 100ին 80 վերագրելի է կղերին գործունէութեան և ազդեցութեան և 100ին միայն 20՝ ներքին և արտաքին ուրիշ պատճառներու։

— Զանազան կուսակցութիւնք ի՞նչ ընթացք պիտի բռնեն նորակազմ ներեսփոխանական ժողովոյն մէջ։

Պ. Բօլ մը Քասանեաք, կատաղի Պոնապարդեանն, և Պահպանողականաց ամենէն ազդեցիկ պետերէն մին, կը ծանուցանէ թէ 200 Պահպանողական Երեսփոխաններէն 150ը պիտի կազմեն Դաշնակցութիւն մը, որոյ նպատակը պիտի լինի անպատճառ տապալել Հանրապետութիւնն, և անոր տեղ դնել կա՛մ Թագաւորութիւն և կա՛մ Կայսրութիւն, քան որոշ կամաց երկրին։ Մնացեալ 50 ին մէկ մասն անհաշտ Առքայական է, որ տեղի չի տար Կայսրութեան, և մէկ մասն անհաշտ Պոնապարդեան, որ չուզեր տեղի տալ Թագաւորութեան։

Պ. Քիշմանսօ, Պեան Արմատականաց, կը նկատէ թէ ընտրութիւնք «Հանրապետական երկդիմի քաղաքականութեան մը» դատապարտութիւնն են։ Հանրապետականք պարտին ամենայն զօրութեամբ ու յարատեւութեամբ հետամտիլ Ներքին բարենորոգմանց գործագրման, և յայնժամ Հանրապետութիւնը կը վերստանայ իւր նախկին այժ։ — Ա.յպէս, մինչ Զատիւորք կ'ըսեն իրաւամբ թէ հսկա. Հն Արմատականութեան դատապարտութիւն է, Արմատականք կ'ըսեն թէ այդ պարտութիւն Զատիւորութեան դատապարտութիւն է։

Իսկ Պ. Ռոշֆոռ, Պեան Ծայրադիներուն, կը յայտարարէ թէ ժողովոյն մէջ մտնելուն պէս, իրեն միակ գործ պիտի նկատէ պահանջել, նախ, Եկեղեցւոյն և Պետութեան բաժանումն. երկրորդ, Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի դատի ենթարկումն, և երրորդ, ամէն քաղաքական յանցաւորաց անպայման և ամբողջովին արձակումը։ Թէ որ ժողովը չկատարէ զսոնք, Պ. Ռոշֆոռ հրաժարական պիտի տայ անմիջապէս, և նորէն ամբոխը պիտի գրգռէ հանրապետական վարչութեան դէմ։

Պ. Միշլէն, նախագահ Բարիզի Քաղաքային Խորհրդարանին, մին Բարիզի Երեսփոխաններէն և Արմատական, կը ծանուցանէ որ եթէ Արքայազուն Իշխանք ամենափոքր գործ մ'քնեն ընդդէմ հանրապետական կառավարութեան, պիտի պահանջէ ո'չ միայն արտաքսել զայնս, այլ մինչեւ իսկ՝ գործին կարեւորութեան համեմատութեան՝ հրացանի բռնել զայնս։

Իսկ Զատիւորք Հանրապետականաց ընթացքն, որ նկատելի կարեւորագոյն կէտն է, այնչափ որոշ չէ տակաւին։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ. Նախարարապետ Պ. Քարավէլոֆ սա տեղեկութիւններ տուած է Նովոյէ Վրէմէոյի թղթակցին, ի՛ըսէ Է՛ՖԷԲԷ։

«Արեւ. Բումէլիի կուսակալ Ալէքս փաշային պաշտօնանկութիւնը փափաքելի համարեցաւ, և Ռուսիա զայն պահանջեց, դի փաշան կը հակառակէր պուլկարական Միութեան։ Տոնուսբոֆ-Քորսաքոֆ Իշխանն ալ մինչ ի Պուլկարիա էր, կ'ուզեր յեղափոխութիւն յարուցանել ի Մակեդոնիա։ Փիպէի ռուս հիւպատոս Պ. Սորոքին առաջին եղաւ Միութեան գաղափարը ծաւալող, և իւր մեռաց էր որ Մեսոնիէ լրագրի Փիլիպէ սկրսաւ հրատարակուիլ պուլկարական դրամով։ Երբ նախարարական պաշտօն ստացայ, ուսայ որ այս տեսակ հրատարակութիւնք կը ընդունին գործին, ուստի նպաստի գումարը դադրեցուցի։ Անցեալ տարի Պուլկարք դիմեցին մ'ըրին ի նպաստ միութեան, նոյն ինքն Պ. Սորոքինի գրդռմամբ, եւ ես ուզղակի չհակառակեցայ։ Բայց յետոյ Շրջաբերական մը հանելով, արգիլեցի այն տեսակ գումարումներ, որք այլեւս տեղի չունեցան, թէպ թէ ինչո՞ւ համար յետոյ խաղաղ եւ անարիւն յեղափոխութեան մը վրայ համաձայնեցանք, պատճառը պարզապէս սա է որ, եթէ չհամաձայնէինք, եթէ չիրականացնէինք Փիլիպէի յեղափոխութիւնը Թուրքերն երեք օրէ կրնային գըրաւել ամբոխ Ռումէլին, և հետեւանքը խրոխտութիւնք միայն կրնային լինել։» Պ. Քարավէլոֆի կը պնդէ թէ Ալեքսանդր Իշխանը բոլորովին ինքնագլուխ չգործեց։ զի հեռագիր քաշեց ռուս կառավարութեան, և երեք օր պատասխանի սպասեց։ Պ. Քարավէլոֆի կը յայտէ թէ ինք և Իշխանը գործեցին առանց բնաւ արտաքին դաշնակից ունենալու։ Միայն Անգլիան է որ խոստացաւ բնաւ օգուտ քաղել իւր քաղաքական յատուկ նպատակաց համար, և այս կը ցուցնէ պարզապէս թէ Լորդ Սալզբրի շատ ճարտար քաղաքագէտ մ'է։ Պ. Քարավէլոֆի կը հաւատայ թէ խնդիրը խաղաղ ելք մը պիտի ունենայ, Միութեամբ ընդ Ալեքսանդր Իշխանաւ, որ անհուն ժողովրդականութիւն կը վայելէ։ «Մեք չենք պահանջեր զՄակեդոնիա, և յանձն կ'առնունք Ռումէլիական պարքը, բնականապէս մաս մը զեղչելով դրամագլխէն այն երկաթուղեայ որք կը մտնեն Ռումէլի։ Կը փափաքինք մնալ ըստ առաջնոյն Թուրքիոյ վերապատութեան ներքեւ։ Գալով ընդհանուր պատերազմի մը, հելլենական բանակը շատ խեղճ բան է։ Մակեդոնիոյ մէջ շարժում կրնայ ելնել, եթէ օտար զօրք ոտք կոխէ պուլկարական գաւառաց մէջ։ Երբ Սերպիա յարձակի մեր վրայ, մեք զենք պիտի պաշտպանենք ցեստին կէտ։»

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. Ըստ պաշտօնական տեղեկագրոյ մը, հելլենական գործօն բանակն, իւր պահեստներով, ունի 57,825 հետեւակ, 2,356 հեծեալ, 6,942 թնդանօթաձիգ և 4,634 ամրաչէն զօրք։ Նաև կան 5,342 ոստիկան զինուորք։ Եթէ նեղը մը ընայ, ցուցնատաս մինչեւ 100,000 զօրք կրնայ հանել։—Բայց Պ. Քարավէլոֆի կարծեօք, «վսեղճ բան մ'է» հելլենական բանակը։

ՄՈՆԴԲԼ. Հոկտ. 26ին, Կոմս Մոլդքէ, Գերմանիոյ Սպայակոյտին Պետը, մտաւ 86րդ տարին, քաջառողջ վիճակի մէջ։

ՃՈՔՈՆ ԵՒ Վ.ՏԻԿՈՆ. Ճաքոնի Կայսրը լատիներէն նամակ մը ղրկեց Պապին, ի պատասխան Ն. Սրբազնութեան մէկ գրոյն, որով կոթսլիկ միսիոնարաց համար Ն. Ս. Վեհափառութեան պաշտպանութիւնը կը խնդրէր։ Կայսրը կը խոստանայ զիւր պաշտպանութիւն, և կը ծանուցանէ թէ, յատուկ դեսպան մը պիտի ղրկէ Վատիկանի մօտ։

ՔՈՆԿՈՑ. Նորակազմ Քոնկոյի Պետութեան կառավարութիւնն ի մօտոյ պիտի իմացնէ Տէրութեանց թէ երկրին մէջ դատական օրինաւոր իշխանութիւն մը կազմուած է, որով պէտք չէ մնացած հիւպատոսական դատարաններուն, որք առժամապէս պիտի գործէին։

ՍԵՐՊԻԱ. Պ. Էմիլ տը Լաւլէյ, որուն վերջերս Պ. Գլադստոն նամակ մ'ուղղեց պուլկարական խնդրոյն վրայ, միւռ հեղինակութիւն մ'է Պալքանաց վերաբերող խնդիրներու վրայ, (Ի՛ըսէ Է՛ՖԷԲԷ, անգլ. թերթէ մ'առնելով)։ Նա կը ջատագովէ Պալքանեան Պետութեանց Դաշնակցութիւնն, որ տակաւ ձեւակերպուող սագմ մ'է, բայց օր մը իրականութիւն պիտի դառնէ։ «Օտարազգիք չեն կրնար հաւատալ թէ ցեղային ոգին, կամ ազգութեանց խնդիրն, ո'ր ատաքնան կարեւորութիւն ստացած է Աւստրո-Հունգարիոյ և համայն Պալքանեան Թերակղզւոյն մէջ։ Այս ազգային համախմբումներու միջոցաւ էր որ Քարլոսի և Պիզմարքի պէս իրական դպրոցի հետեւողներ յաջողցան Լիբերալութիւնն ու գրականութիւնը գերխաւոր միջոցն են ցեղային կենդանութեան ու վերածնութեան։ Ի Ֆինլանտիա, ուր երբեմն չուէտերէն կը խօսուէր, այսօր պաշտօնական ռուսերէնէն յետոյ տիրող լեզուն է ֆիններէնն։ Ի Կալիցիա, Բոլոնացիք այժմ կը խօսին իրենց ազգային լեզուն, և ո'չ գերմաներէն։ Ի Պոհեմիա. չեխերէնը կը յաղթանակէ գերմաներէնին վրայ, որպէս նաեւ ի Բրաբան Թրուանդ Սլաւները կամ Հարաւային Սլաւք դաշնակցելով միայն կարող են դիմադրել Ռուսիոյ համաշլաւական աշխարհավարութեան, օրինակ առնելով կա՛մ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց և Զուիցերիոյ դաշնակցութիւնէն, և կամ Աւստրիոյ դաշնակցային յատուկ դրութիւնէն։

Պ. տը Լաւլէյ վերջերս շրջեցաւ ի Սերպիա։ Կ'ըսէ թէ Սերպիա հողագործ և ժողովրդային կամ հանրավարական (դեմոքրատիք) երկիր մ'է։ Բահանայք ամուսնացեալ են, բայց հողագործութեամբ և խաշնարածութեամբ կ'ապրին, նաեւ տուրք վճարող ամէն անհատ տարեկան 2 ֆրանքք մը կը ստանան։ Շատ քահանայք ունին բազմանդամ ընտանիքներ, յոյժ ժողովրդական են, իրենց ձեռքը կը մնային իրենց արտեր, մանակից լինելով ժողովրդեան ուրախութեանց ու ցաւոց։ Ամէն բանէ աւելի սիրելի են այն պատճառաւ որ ասուած արանութիւն չգիտեն, և շատ երկիրներու կղերին անման, կը զգուշանան քաղաքականութենէ։

Միլան Ա. Թագաւորն ի Բարիզ կը թուած է։ Հիմա քաղաքագէտ, կրօնվի և փառակալ երիտասարդ մ'է։ Ինքն իսկ է իւր եկամտական Նախարար, և անգիտարար կը զեղչէ ծախքերը։ Տէրութեան տուրքերն հողի վրայ չեն, այլ մարդու գլուխ։ Ամէն տուրք վճարող ցուցակ մը կը ստանայ, ուր նշանակեալ են թէ մէն մի ճիւղի համար ինչ տուրք պարտի վճարել, այն է բանակին, կրթութեան, աղքատաց, կղերին, հիւանդաց, երկաթուղւոյ փոխառութեանց համար, և։ Մինչեւ հաշուով, շաբաթը մէկ ֆրանք կ'ինայ տուրք վճարող մարդու գլուխ։ Նախապի Թագուհին Թագաւորին աղգական է, և հռչակաւոր գեղուհի մ'է, դաստարուս գնդապետիմը և ռումման իշխանուհւոյ մը։ Ունին եօթնամեայ մանչ մը, զոր կը յուսան օր մը ամուսնացնել Դարատաղի Իշխանին աղջկան հետ, և այդ միութեամբ նորոգել մեծանուն Ցուշանի, Սերպերու ամենամեծ վեհապետին, ժամանակն ու համբաւը։

«Թագաւորն ու Թագուհին ներկայ կը գտնուին մինչեւ իսկ գիւղական խնճոյքներու և հանդէսներու, և շատ ժողովրդական ու շատ պարզասէր են։ Այսպիսի առիթներու մէջ, բոլոր աղջկունք առանձնաշնորհում ունին երկեցս համբուրելու Թագուհւոյն այտերն և արքայական հետեւորդաց վերաբերող սպայք, որք կը մասնակցին գիւղական պարահանդէսներուն, յետոյ աղջիկներէն եակ՝ առնուն այդ համբոյրներ։

«Ամէն գիւղ ունի առատութեան շտեմարան մը, ուր ամէն հողագործ իւր հունձքէ մաս մը կը դնէ ամէն տարի, պահեստ սովու և պատերազմի տարւոց համար։ Ամէն հողագործ բացարձակ տէր է իւր արտին, որ պարքի փոխարէն չի կրնար գրաւուիլ հանդերձ մշակութեան գործեօք և անասնովք։

«Ցակիտոս կը պատմէ թէ իւր ժամանակի Գերմանիա կ'ապրէր կաթով, մսով և անոնցմէ չինուած ուտեստներով։ Այսօր Գերմանաց մեծագոյն մասին սովորական ուտեստն են բադադէս և հաճարէ հաց։ Սերպն ամեն օր գէթ մէկ անգամ միս կ'ուտէ, ի բաց առեալ պահուց 150 օրերն, յորս եգիպտացորենի հաց և լուբիա միայն կը ճաշակէ։ Սերպիոյ բնակիչք երկու միլիոն են, և 10էն 9ն երկրագործ են, արմատեաց եւ գիւղոյ մշակութեամբ և անասնարուծութեամբ պարապեալ։ Եթէ Հալանտա տառեխ ձկան (ռենկա) ոսկերաց վրայ կառուցեալ է, ինչպէս կ'ըսեն տնտեսագէտք, Սերպիոյ համար ալ կրնայ ըսուիլ թէ խոզի ոսկերաց վրայ ա՛ռուցեալ է, զի տարին 350,000 խոզ կ'արտածէ։»

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԿՆԻՒ ՍՈՒՐՔԱԶՊԱԶԱՆ ԴԱՂՈՒԱԹ

ԳԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱԼՆՈՒԻ ԿՈՄՈՒՆ

Աւստրիական Հավասի մեջ հաղորդածէն աւելի ընդարձակ քաղուած մը Բալնոյի կոմսին կարեւոր յայտարարութեանց, զորս ըրաւ Պատուիրակութեանց, ժողովոյն մէջ։

«Ռումէլիի և Պուլկարիոյ միութիւնը չի կրնար նկատուիլ կատարեալ իրողութիւն մը։ Իրաւ, պուլկար զօրքեր կան ի Ռումէլի։ բայց երկուց երկրաց մէջ միակ վարչութիւն մը հաստատել չեն կրցած Պուլկարք։ Ուստի, ո'չ մէկ Տէրութիւն առաջարկած է իրրեւ կատարեալ իրողութիւն ճանչել զայն վիճակ։ Նոյն պատճառաւ, խօսք չէ եղած փոխարինութիւն տալու միւս Պետութեանց քանի որ գլխաւոր խնդիրը չէ որոշուած դեռ։

«Իրաց առջի վիճակին վերահաստատումը կը նշանակէ Աւստրիոյ համար՝ վերահաստատութիւն իրաց վիճակին օրպէս հաստատեալ է Պերլինի դաշնագրով։

«Մեր ընթացք տրամաբանական է։ Մեք իրաց առջի վիճակին վերահաստատումը միակ արդար լուծումը կը համարինք։ Այդ էր երեց Կայսրութեանց կարծիքն այժմեան տաղնապին սկիզբէն ի վեր, և այդ է հիմն որոյ վրայ նոքա կը բանակցին միւս Տէրութեանց հաւանութիւնն ստանալու համար։ Փիլիպէի անակնկալ դէպքերն հարկաւոր ըրին քիչ մը յապաղում, իմանալու և ճշդապէս կշռելու համար շարժառիթներն այդ յեղափոխութեան։ Ամեն գիտադրութեան բացայայտութիւնը տեսնելով, կարելի էր միայն գաղափար մ'առնուլ շարժման էութեան վրայ։ Բայց շուտով հակցուեցաւ թէ Փիլիպէի դէպքն անհոդներու-խոր խմբի մը գործն էր լոկ, և այսօր յոյս կայ թէ Տէրութիւնք պարզապէս իրենց բարոյական ազդեցութիւնը գործածելով պիտի հասնին իրենց առաջադրած նպատակին, այն է՝ իրաց առջի վիճակին վերահաստատման։

«Աւստրիական կառավարութիւնը Սերպիոյ անկախութիւնը կը յարգէ, և հետեւապէս նորա գործողութեան ազատութիւնը չէ բռնաբարած։ Միայն, երբ իմացանք թէ սերպական բանակը շարժուն վիճակի մէջ կը դրուի, բարեկամաբար իմացուցինք Սերպիոյ որ եթէ պատերազմի ձեռնարկէ՝ մեզմէ օգնութիւն չպասէ, և թէ դրացի Պետութեան մը հողն արշաւել դաշնագրոյ բռնաբարում մ'էր և պատերազմի յայտարարութիւն։ Զգիտենք թէ ստոյգ է որ Բ. Դուռն ի մացուցած է Պելկրատ թէ սերպական յարձակում մը Պուլկարիոյ վրայ՝ օսմ. երկրի բռնաբարում պիտի նկատուի։ Բայց տարակոյս չկայ թէ Պուլկարիա պարտի նկատուիլ մասն Օսմ. Տէրութեան։»

Երեսփոխան մը յայտարարեց թէ Պուլկարիոյ և Արեւ. Ռումէլիի միութիւնը չի կրնար վտանգ մը լինել Աւստրիոյ։ կարելի է օգտակար իսկ լինի։ Պէտք է սերտ դաշնակցութիւն մ'ունենալ Ռուսիոյ հետ, որ երբ կապուած է Աւստրիոյ հետ, չի կրնար իւր ազդեցութիւնը ծաւալել Պալքանեան ազգութեանց մէջ։

Բալնօքի կոմսը, նորէն խօսք առնելով, ըսաւ.

«Դաշնագրերն յարգելու մասին խնդիր ծագեցաւ տես վիճառանութեան մէջ։ Տարակոյս չի կրնար լինել այդ մասին։ Դաշնագիր մը կրնայ օրինաւորապէս փոխուիլ երբ զայն բոլոր ստորագրողք համամիտ են։ Բայց կարելի չէ ընդունիլ եղանակն որով Պերլինի Դաշնագիրը բռնաբարեցաւ Ռումէլիի դէպ.

— 15 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԷ

ԶԻԿ-ԶԱԿ
ԿԱՄ
ԿԵՌ-ԲՈՒԹԱՄԱՏ

Գ.

—Շնորհակալ եմ... ճաշեցի, բայց նստիլ կ'ուզեմ։

Ցանկամ Ֆրէսնէ ազնուաբար բռնեց ձեռքէն և տարաւ իւր սթոռին քով, ուր կինը նստաւ առանց տաղտչելու։

Ժիւլիէն Ժէմոզաք հաճոյք չէր զգար իւր բարեկամին բերած ընկերուհիէն, և սակայն հետաքրքրութիւնն արթնցնելով՝ կ'ըսէր ինքնիրեն.

—Ո՞ւր տեսած եմ ես զայս դէմք։

Բայց ի զուր կը նայէր ուշադրութեամբ այդ սեւաչեայ չիկահերին, և չէր կրնար յիշել թէ ո՛ւր, ե՛րբ և ի՞նչ առթիւ տեսած էր զայն։ Շվոթի յիշատակութիւն մը կար մտքին մէջ։ Գուցէ իսկ նմանութենէ մը կը խաբուէր։ Հասակը, գոյնը, դիմագիծը ծանօթ կը թուէին իրեն։ բայց աբրոյին մէջ բան մը կար որ կը չփոթեցնէր զինքը։

Ֆրէսնէ, ուրախ իւր ըրած գիւտին վրայ, յաղթական դէմք մ'առած էր արդէն։

—Ինչո՞ւ համար մին կապոյտ, միւսը կարմիր և այլք դեղին կամ կանաչ հագած են... Տեսնողը պապիներու երամ կը կարծէ։

—Բացարձակապէս. բուն բառն ըսիք, տիկի՛ն։ Արդեօք եղերերգական կամ քնարերգական դերասանուհի՞ մ'էք։

—Ո՛չ, օտարական եմ։

—Զեմ զարմանար։ Ֆրանսուհիները ձեզ պէս աչեր ու մազեր չունին։ Սպանիացի պարտիք լինիլ։

—Ո՛չ, Հունգարացի եմ։

—Նոյն բանն ըսել է։ Ձեր օտարազգի տիպին անշուշտ չարգելուր ձեզ գաւառի մը շամբանիա խմել։

—Կը խմեմ. վասն զի ծարաւ ունիմ։

Ֆրէսնէ փութաց շամբանիայի գաւաթ մը լցուց։

—Ո՛չ, ագով չեմ ուզեր, ըսաւ տիկինը, աւելի կը սիրեմ պարզ դինիի գաւաթով խմել։

—Բերել տամ սպասաւորին։

—Հարկ չկայ, սա գաւաթը կը խմեմ։

Եւ Ժիւլիէնի առջեւ կեցած լցուն գաւաթն առաւ խմեց մէկ ումպով։

Զարմանց ընտանեկան էր այս գործ. բայց Ժիւլիէն, որչափ և զուարթ չլինէր, չէր կրնար գժգոհութիւն ցուցնել։ Մինչեւ իսկ ծանելով շնորհակալութիւն յայտնեց օտարուհւոյն, որ այսպիսի անակնկալ պատիւ մը կ'ընէր իրեն։ Նա ալ գրաւիչ ժպիտով մը պատասխանեց։

Այս ձեւեր Ժիւլիէնի հետաքրքրութիւնը կը գրգռէին, և կը ջանար միաքը բերել անցեալ յիշատակ մը, որ կը խուսափէր իրմէ, այն է այս առեղծական անձն ուրիշ անգամ տեսած լինելուն յիշատակը։ Եւ չյաջողեցաւ. բայց կեռնաղուեցաւ որ տեղ մը տեսած էր զայն, և հարցուց.

—Կոնթմ հարցնել ձեզ, տիկի՛ն, ո'ր-չարէ ժամանակէ ի վեր Փարիզ եկած էք։ Ես Հունգարիա դնացած չեմ, և սակայն կը կարծեմ թէ ձեր դէմքն ծանօթ չէ ինձ։

—Կարելի է։ Ես անցեալ շաբթու եկած եմ. բայց ամեն տեղ կ'երթամ... վասն զի ամեն բան տեսնել կ'ուզեմ։

—Միայնա՞կ, ըսաւ Ֆրէսնէ աչքը կէս փակելով։

—Ա.յո՛, պարոն, ես պաշտպանի պէտք չունիմ, վասն զի մարդէ չեմ վախնար։

—Դուք ամուսնացեալ չէ՞ք ուրեմն։

—Պէտք չունիմ ամուսնի։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք ատով։

—Ըսել կ'ուզեմ թէ ես իմ հաճոյքս հաւեմատ ապրիլ կը սիրեմ, և այս միջոցս կամքս կ'ուզէ որ այս հետաքրքրաշարժ քաղաքին ամեն խորշերը պարտիմ ու տեսնեմ։ Պատմական շէնքերը չեն հետաքրքրեցներ զիս։ այլ կ'ուզեմ տեսնել այն անծանօթ Փարիզն, որոյ նկարագիրները կարդացած եմ Ֆրանսական վէպերու մէջ... այն է մթին և ողողեալ բնակարանները... մարդիկ դաւերու տեղերը...

—Եւ երգեցիկ-սրճարանք մը կ'սկրքաց այս իրիկուն։ Գէշ չէ, սիրելի՛ տիկին։ Բայց աւելի լաւագոյնը կայ, և ես կրնամ լաւ տեղեր տանիլ ձեզ։ Եթէ հաճիք, ձեր առաջնորդը կը լինիմ, և կը հաւատամ ձեզ թէ չէք կրնար ինձմէ լաւագոյնը գտնել։

—Շնորհակալ եմ։ Ունիմ առաջնորդ մը։

—Ո՞վ. անշուշտ թարգման մը զոր տուին ձեզ ձեր ըլլած օթեւանէն... տեղացի ըսպասաւոր մը օրը տասն ֆրանքի, որ Փողերանոցը, Սպանդանոցը, Նպարեղինաց շուկան կը տանի կը պատցնէ զձեզ... մինչեւ դեռ ինձ պէս հին Փարիզցի մը կրնայ ցուցնել ձեզ ի՛նչ որ օտարազգիք չեն տեսներ երբէք։

—Ա.յդպէս չէ, պարո՛ն. իմ առաջնորդս վարձեալ չէ ինձմէ։ Հայրենակից մ'է, հօրս բարեկամ, որ տասն տարիէ ի վեր ձեր երկիրը կը բնակի. յանձն առաւ պատցնել զիս, և ամեն օր ի միասին դուրս կ'ելնենք։ Այս իրիկուն կը յուսայի տատ գտնել, վասն զի ըսաւ ինձ թէ տատ պիտի ճաչէր։

—Եւ խօսքին վրայ չկեցաւ։ Անհաւանելի է ըրածը։ Բայց դուք բան մը չէք կորուսաներ. վասն զի ես կը փոխանորդեմ նմա, և աւելի օգտակարապէս։ Ո՞ւր կ'ուզէք որ տանիմ ձեզ նուագահանդէսէն յետոյ։ Կ'ուզէ՞ք տեսնել Հայր Լիւնէթի Պէպենը, Սէ.Բէ դէ Սէնլը... որ ռակորէն Բէ.Բէ Մաշ կը կոչուի... Կ'ուզէ՞ք ընթրել Թամպոյ թէ Լաբենի սրանդոն, պարոն հնահաւաքներուն նախամեծար ճաչարան։

—Ա.յդ ամենն ալ յոյժ հետաքրքրաշարժ պարտին լինել. բայց ես կը փափաքիմ մարդասիրութեան տեսարաններու ներկայ գտնուիլ... մարդասպան մը փնտռող ոստիկանութեան գործակալներ տեսնել... ինչպէս որ կը կարդանք Կազարիէոյի վէպերուն մէջ։

—Ա.յս կին խենդ է, ըսաւ Ժիւլիէն մտովի։

—Կը հասկնամ զայդ փափաք, պատասխանեց Ֆրէսնէ հանդարտութեամբ. միայն թէ այդպիսի ձեռնարկներն որոշեալ օրերու մէջ չեն կատարուիր։ Եւ նախ, դուք որ քաջ գիտէք մեր լեզուն, պարտիք գիտնալ զայն առած թէ «Նապատակի միաբ խրտիկ չինելու համար նապատակ պէտք է»։ Եւ մարդասպանք, յոյժ բարեբաղդաբար, նապատակներէ աւելի հազուագիւտ են։

—Ձեր լրագիրները կարդացողն այդպէս չկարծեր։ Որ չկայ ուր նոր ոճիր մը չպատմեն։ Փարիզ հասնելուս հետեւեալ օրը չեմ գիտեր ո'ր Պուլվարի մարդասպանութեան վրայ կը խօսէին... Հա՛, կը յիշեմ, Պուլվար Վոլթէրի...

—Արդարեւ շատ նոր է... և յոյժ հետաքրքրաշարժ գործ...

Ժիւլիէն սեղանին տակէն ոտքի հարուած մը տուաւ Ֆրէսնէի, որ առանց շըփոթելու յարեց.

—Պիտի զարմացնեմ զձեզ, սիրելի՛ տիկին, եթէ ըսեմ ձեզ թէ ես խառնուեցայ այն գործին մէջ, ինչպէս և իմ այս բարեկամն...

—Դո՞ւք, պարո՛ն, գոչեց տիկինը ժէմոզաքի նայելով, որ սատակի բարկացաւ ընկերին դէմ։

Ֆրէսնէ փութաց պատասխանել անոր տեղ։

—Ա.յո՛, ըսաւ, Ժիւլիէն Ժէմոզաք բարեկամս, զոր ձեզ ներկայացնելու պատիւն ունիմ, Պուլվար Վոլթէրի թաղին մէջ ըսպանուած մարդուն դիակը գտաւ։ Դիպուածով հոն կը գտնուէինք... և առաւել զարմանալին այս է որ խեղդամահ եղած դժբաղդ մարդուն աղջիկը քաջածանօթ է Ժիւլիէնի։

(Շարունակելի)

ԻԼԱՆ

ՇԵՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Սուլթան Ա.Հմէտաէ վագը Էմանէթ մալի պաղչէին իւրի սէնէլիք օրարագ թալիպլիւէ իճար օլունմագ իւզրէ ա. խիսէն թալին օլունան չէրայիթ իւղէ. րինէ եէնիսէն միւզայիտէսի աէրատէս. թիճրա պուլունաուդրնտան, թալիպ օլանլարքն թըշրինի էվվելին ելրմի տո. գուզունճը սալը կիւնինէ գառար միւ. թէպէր քէֆիկ վէ եահսոտ թէէմինամ ագչէլերի իւէ պէրապէր Շեհր Էմանէ. թի մէճիտինէ միւբառճառի ելյէմելերի իլան օլունուր։

22 Թըշրինի էվվել 301

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷ ՄԷՍՏԻՆ ՄԷՀԼԻՍԻ

Իգմիտ սանճաղնա թապի Գարասու Նահիլէսինտէ սահլը պահրէ օն սառաթ մէսաֆէսի պուլունան Եսար–Կէչիտ վէ Գուրու–Ցերէ վէ Ադարիլիտ Նամ մի ի օրմանլարքնան մուգատտէմ թրավէրս վէ ֆրչը թահմաոսը իսալ օ. լունմագ իւզրէ գաթ օլունմուշ էչճարա. տէն միւթէպագր մէգրիբ օրմանլէր տէրունինտէ դամրշ օլան վէ 30տան 50 սանթիմէթրայ գառար գուլրը վէ 3տէն 5 մէթրայ գառար թալը օլուպ 6–7000 գառար թրավէրս իսալնա քեսֆի պուլունան մէչէ փիթիքլերին. տէն վէ ֆրչը թահմաոսնան մառառ մէգառ օլունան չապտա վէ չրգարնա կէօրէ քէրէսթէ վէ թրավէրս վէ սայ. րէ իսալ իսկիմէք վէ էչճարը գամէյէ ասլա տօգունուվմադ վէ պէտէլի ի. մալ օլունճագ քէրէսթէնին պէչհէր մէթրօ միքեռալը իչին լիրա 100 ղրշ. հիսապը իլէ Թիճարէթի նէզարէթը ճէ. լիէսի վէզնէսինէ իսիա դելընմագ չար. թը վէ չէրարիթը սայիրէ իլէ ֆիրուխթ օլունճառդնտան, թալիպ օլանլարքն թարիխը իլանտէն 31 կիւնէ գառար Տէրսաատէթտէ Օրման մէ Մէստին մէճիտինէ վէ մահալլինէ իզվիտ Օրման Միւֆէթթիշլիկինէ միւբառճառի եյլեմելերի իլան օլունուր։

22 Թըշրինի էվվել 301

ԻԼԱՆ

ՊԱՈՊ ՍԻՐԱՍՓԼԻԻ

Նիզամիյէ էրդագ անպարը իչին միւպարաս օլունճագ օյան օն պէշ պին գըյէ չէքիր իլէ օթուզ պին գը. յէլ ճէսիտ Թրիկեա զէյթունլրքն իշ. պու թըշրինի էվվելը ըումինին երիմ ալթընճը կիւնի գարարը գամիթի վէ. ռիկէճ յիտնէն վէ երիմի եէսինճի կիւ. նիւ տահի թէգարրուր իտէն ֆիյաթ. լարտան եիւզսէ պէշ թէնղիի գապու. օլունճաղընտան, իթալա թալիպ օ. լանլարքն մագամը Սէքսպէրի լէվգաի. մաթը ուսուտիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

23 Թըշրինի էվվել 301

2—3

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻՏՃԷ

Թաղինէի մալիկճէ միւզայիտէ օ. լունմագտա պուլունտուղու պիտէ. ֆամ իլան օլունան մէսքիւբեաթը մագթուատէն ալթըլըրքն պէշհէր տիր. հէմը ճէտիտի ելրան Օսմանի եիւզ դու. ըուտան օն իւչ պուչուդ վէ պէշլիկին տաիի պէշ բարատէ թալիպի էօհտէ. սինտէ օլուպ, պունարքն գարարը գա. սինին վէրիլմէսինէ թըշրինը էվվելը ըումինին օթուզ պիրինճի բէնչչէնպէհ կիւնի թալին վէ թարսխս օլունտու. ղընտան, օ կիւն սառաթ օնտա գարար. տատտէ չէքիլէրեք թըշրինի սանիի ըու. մինին իքինճի ճումա իրթէսի կիւնի սա. առթ օնտա գառար ֆիյաթը մուգարրբ. էնին եիւզսէ պէշնէ միւսալի սու. ըէթտէ զամմ գապուլ իտիլիպ անտէն սօնրա հէր բիմին էօհտէսինտէ թէ. գարրուր իտէր իսէ հէման պէտէլի պիլ ասղ մէսքիւբեաթը մէգրիբտէ տ. նա թէսիմ օլունճաղը սուրէթը գա. թիյէտէ մուգարրբ օրմասը իլէ, թա. լիպ օլանլարքն ինգրզրալ միւտտէթէ գառար քէֆիլ վէ եահսոտ թէէմինամ ագչէլերի իլէ պէրապէր Թաղինէի ճէ. լիլէ վարիտաթը իտարէթ ումումիյէսինէ միւբառճառի էյլեմելերի իլան օլունուր։

22 Թըշրինի էվվել 301

2—3

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻԹՃԷ

Թաղինէի մալիկճէ միւզայիտէ օ. լունմագտա պուլունտուղու պիտէ. ֆամ իլան օլունան մէսքիւբեաթը մագթուատէն ալթըլըրքն պէշհէր տիր. հէմը ճէտիտի ելրան Օսմանի եիւզ դու. ըուտան ան իւչ պուչուդ վէ պէշլիկին տաիի պէշ բարատէ թալիպի էօհտէ. սինտէ օլուպ, պունարքն գարարը գա. սինին վէրիլմէսինէ թըշրինը էվվելը ըումինին օթուզ պիրինճի բէնչչէնպէհ կիւնի թալին վէ թարսխս օլունտու. ղընտան, թալիպ օլանլարքն թարիխը իլանտէն 31 կիւնէ գառար Տէրսաատէթտէ Օրման մէ Մէստին մէճիտինէ վէ մահալլինէ իզվիտ Օրման Միւֆէթթիշլիկինէ միւբառճառի էյլեմելերի իլան օլունուր։

22 Թըշրինի էվվել 301

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, Գրապարակ Լանֆյէթ, Բարիզ

ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Բարիզի Ընդհանուր Խնայողական Վարչութիւնն են։ Դաղրնի կառավարութեան անմիջական «Երաշխաւորութեան» ներքեւ գտնուող, և մեծամեծ պարգեւներով վիճակահանութեան մասնակցող ֆիրմական արժէքներու վաճառումը։

Ընկերութիւնը կազմուած լինելով 24 Յուլիս 1867 թուականի օրէնքներու պատմագրութեանց համաձայն, իւր գործողութիւնք ֆիրմասպի կառավարութեան հսկողութեան «գօնթրոլ» ենթակուած են։ Այս մեծ և անժխտելի ապահովութիւն մի՛ զլանար ընկերութիւնն կ'ընծայէ իւր յաճախորդաց։

Ընկերութիւնը կը դիւրացնէ հատորակալութեան «ամնիսթի ֆամիլիայ մէրոցու» դիրքել մի փոքր հարստութիւն և ունենալ մեծագոյն մեծ պարգեւ մը քանի՝ տարի։

Առաջին ամանաձայն տարեկան պէս, բաժանորդն կ'ընդունի իւր գնած արժէկներն թիւն, և կը վայելէ նորա իրաւունքներն, որպէս թէ բաժնել լլթիս գնին ամբողջովին վճարած լիներ։ Հետեւապէս արժէքներն շահեցիր, պարգեւներն և տոկոսներն իրեն կը վերաբերին։

Ամենական վճարումներ են, բան արժէքներն 5, 10 և 20 ֆրանկ։

Բանարանան տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընդհանուր Ներկայացուցիչ Ընկերութեան վան Թուբբրեր, Ապոլլոյան Դասի Էվենան, 4 Պահնէ-Դաղու, Կ. Պոլիս։

Ներկայացուցիչ ի Պոլսա, Յովհաննէս Եֆէնտի 3 Պուսուրման

Ներկայացուցիչ ի Զմիւռնիա Միսիս Փ. Գեմբրօգոնիս։

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ՊՂՆՁԷ, ՋՈՒԼԱԾՈՑ ԵՒ ԾԵՆՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

32 Մահմուտիյէ փողոց, և 24 Բէրշէմսէ բազար Ղալաթիա

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵԲԵԼԵՆԱՅՆԵՐ

ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ

ԵՒ

ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ԴԱՂԱՆԱԿ ԵՐԿԱԹՔԱԼԷՆ ՄԵՆԵՐ ԳՈՐԾԻՔ

ՀԷՅՏՈՓԻ ԴԵՂԱՀԱՆՈՒՄ ՆՈՐ ԳՈՐԾԻՔ

509

(ՇԱՔԱՐՈՎ, ՊՈՏԱՏ)

ՀԷՅՏՈՓԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՆՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արագաշարժ գիւտ մը։ Գիտութեան յայտնաւոր. ները —նյեկարական Հիւսգիրը, Շոգի, Տպագրու թիւն— յեղափոխեցին երկրագունդս դրու. իւնը, և մարդկային կեանքն ըրին լուսաւորագոյն և իմաստնագոյն։ Այլ պէս, թէպէտ անհամար Դեղահաններ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերագրելով հանդերձ անոնց, Տոքթոր Հէյտոպի գիւտը նոսեմացուցած է անոնց ամէնքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահանները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կ'անդամալուծեն ուղիները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և խաղաղակ տալ այս արտասովոր դեղահաններէն մէկ երկուքով։ ՏՈՔԹՈՐ ՀԷՅՏՈՓԻ ՆՈՐ ԳԱՅԾԵՂՆԻՆ ԴԵՂԱՀԱՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատ կը բաւեն դնկալ. հանար. ատանալան կատարեալ կանոնաւորութեան և խաղաղակի մէջ, և միայն պայծառ. ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղնիր տկարացած է իւր գործի մէջ, կը կաղ. գուրի, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնի։

ՄԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Ագեսպ տարածումն փոքրախտի պատճառաւ։
3. Դիրտաչութիւն,
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերանին մէջ դէշ հոտ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մարմնի ընդ մարմնի ալ փորհարութիւն։
7. Գլխուոյս. ճակտի վրայ։
8. Անորձակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամէն նշանները բաղդաւորապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղնին մէջ, եւ որ լինի անմիջական և ազդու. դարման մը ընդդէմ մագձաստութեան։ Մեծ հաւատ չունիմ ընդհանրական դեղերու վրայ, ուստի եւ չմեծցի Դեղահան մը որ զրուսոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՓԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՆ

Ազաղութեան խնայութիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ցաւսաւութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, ժողովական պակասութեան, Դիմացաւութեան համար - Տոքթոր Հէյտոպի նոր փայծեղնի դեղահաններն ամենագոյն դարման են։ Մէն մի օրուայ կը պատուհանէ քսան դեղահան։ Գին է 25 սէնթ։ Կը ծախուի ամէն դեղավաճառաց քով։

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՋՐԻԱՐԱՐ ստանալ այս Դեղահաններէն սրուակ մը, եթէ մեզ գրէին իրենց անուն եւ հասցէն։

Թղթատարական տուն մը գրելով «Փայծեղնին եւ իւր դաղտնիքը» խորագրով տեսրակին։ Հարկ եւ դան տեղեկութիւններ կը տրուի ամենուն։

ՀԷՅՏՈՓ ԵՒ ԸՆԿ.

Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

Կը ծախուի Ի Կոլսիթիա, Գաղաթօրիսէսի դեղարանը, և Պոլիս Գիւլիւքեան դեղավաճառանոցն և Նէդիբէի։

ՁԳՈՒՇԱՒՈՐԻՒՆ —կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն դնել որ Ճ. Հ. Գրանսխոյ, որ միակ գործակատարն է, ստորագրութիւնը դրուած լլնի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահանները կեղծ են։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀ ԻԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթմը, Եօրկիատիս խան Պահչէ–գաբու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա Այէքսիատի խան թիւ 15։

507

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ոգի ամբողջ տանի մ'անգամ կը բանի Լիվերբուլ և Մէնչեսթրայի դէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2,000	Լէբանոն	4,500
Անճէլս	3,000	Պարէկոս	4,300
Ակվս	1,300	Պարսամն	2,500
Պասսանս	3,500	Պիրս	2,000
Պորտոնիս	2,200	Դէլոս	2,000
Պասվ	2,000	Սիէրրա	5,000
Գէլրա	2,600	Օրմանս	3,000
Գարիբաս	2,500	Գրանտոս	4,500
Գասէս	2,100	Գրոս	2,000
Գաղս	2,000	Բարիֆիք	1,200
Գոմ	2,700	Բալտիմ	3,200
Տիսս	2,500	Բանդէր	1,700
Տօմինս	1,800	Գիրս	2,800
Էբաքս	2,600	Իրանիա	4,400
Տրադս	2,600	Ամերիկա	3,200
Թալքան	800	Ռոլլս	3,000
Գիտս	1,700	Ռանմս	5,500
Գլամիկս	1,600	Ռանէս	3,500
Կալիէս	5,500	Պալէնս	4,000
Կիրանս	2,200	Պարֆս	2,000
Կոզս	1,800	Սիլվիս	2,000
Կրանս	2,200	Սորէնդս	4,300
Հանկս		Թասս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ռ. Իսրայէլ	3,000
Հիսարկս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմպերդ	1,200	Թրէյնս	2,800
Ճիսս	2,300	Քանադս	3,600
Քէլոս	2,000	Եէսոս	4600
Քոմոս	2,200	Զէարա	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	4,100

Կրտոնս շոգենաւը, նաւապետ Ֆորթէ, ընդհանուր վաճառքով Հիլլն մեկնած է անցեալ 19ին, Մալթա և Զմիւռնիա հանելի պերով Կ. Պոլիս գալու համար, և նոյ. 7ին ասա կ'սպասուի։

Ռենոյոս շոգենաւը, այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՆ ԸՆԿ.

Գրասենեակ։

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միւլէթ խան Ղալաթիա

514

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Էյէլբօլ է, Մէնչէսթրայի և Օսեասյ դէջ

կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պէքօ
Աբարան	2,500	Ռոճէրս
Աբդարիա	2,500	Քրուիշանք
Լաքանիա	2,500	Ուիլիամ
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուսիլիա	2,800	Թոմբրոնիլ

Պրիմնիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Ուիս Սոֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր դներով վաճառք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

Գրասենեակ

513

ՄԱՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Էյէլբօլ է Մէնչէսթրայի դէջ բանող

շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոքուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Հէլէթիս	3000
Օսմանի	4000	Բերա	3000
Սէսսոպրիս	3250	Գլամորգիք	1700
Թիպս	3250	Լոքիս	800
Լուկասյա	3250	Օմիսա	800
Բարիսիս	3250	Սէսիլ	700
Սիգիկս	3000		

Օսայրիս շոգենաւը, նաւապետ Բօլ, ամսոյս 16ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.

Մէչանտիլզ փողոց,

Ուիթ-ոլլ խան

ՀԷՅՄՍ ՄԱՐՇ և ԸՆԿ.

513 Ճ1, Հէյմս Պարիզ, Լիվերբուլ

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԴԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ոգի կանոնաւորապէս կը բանի Էյէլբօլ և Արե-Եւլէս դէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Յայտնեան	3700
Ալգասիան	2500	Յայտնեան	3700
Ասատուրեան	2500	Յայտնեան	3700
Ամերեան	2500	Իպերիան	3500
Արաբիան	3700	Նուբիան	3500
Պավարիան	6000	Խարդիան	3500
Գուլիպիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթէլեան	800	Լիսբոնեան	2500
Սարդինեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոյ	700	Գորտոպ	700
Լիճիբէրն	3700	Բերսիան	3800
Յայտնեան	3700	Վալենսիան	6800
Յայտնեան	3700	Գիբրալտարեան	6800

Ինպոլուլեան շոգենաւը, նաւապետ Ֆէլսմինկ այսօր Լիվերբուլէն ասա կասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՏՈՆԻՆ

Գրասենեակ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլէթ խան, Ղալաթիա

Նաւատեղիք, Պարտնայ Ֆիրէ, Էյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գրասենեակներ

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆնինդէն.

Զմիւռնիա, Պ. Պ. Քարվիր Եղբարք

Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.

Մալտա, Ա. Քասիմիրի.

Շիրազ, Ա. Մ. Մանրօկօրտադոյ.

Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.

512

Հրատարակիչ Ռ. ՏԱՐԱՏՏԻԱՆ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՐԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԵՒ ԱՃՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1885 Հոկտ. 1 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Սեպտ. 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական Եղբրէն կամուրջ ընդարձակ շրջանաւոր երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ղ. Թ.

) 1 — Եէնիմ. Մէզարով · Պէզիւք · Թարապ · Եէնիք · (Եէնիք · շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
) 1 35 Եէնիք · Սիէն · Մերկ · Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպ · (Ամեան շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
) 2 — Բ. և Ա. Գալ. Եէնիմ Մէզարով. Պէոյ. Քիրեճ. Թար. Եէնիք. (Եէնիք · շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
) 2 50 Եէնիք. Սիէն · Մերկ · Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպ · (Ամեան շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 21
(Ուրբաթ օրերը չպիտի հաղորդակցի)
) 3 15 Եէնիմ. Մէզարով · Պէոյ · Թար. Եէնիք · Սիէն · Մերկ · Պոյաճ. Բ Հիսար Պէպ · (Պէպ · պիտի հաղորդակցի) 19
4 30 Ա. Գալաթ · Եէնիմ. Մէզարով. Պէոյ · Թար. Եէնիք · Սիէն · Մերկ · Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք · Ամեան · Գուրուչ. Օրթաք · Պէշիք. 34
5 45 Եէն · Մէզ. Պէոյ · Թար. Եէնիք · Մերկ. Բ. Հիսար Պէպ · Ամեան · Գուրուչ. Օրթ · Պէշ. 22
6 30 Եէնիմ. Մէզարով · Պէոյ.Քիրեճ · Թարապ · Պէյդաղ Բազարպ · Եէնիք · Մերկ · Գանմբճ · Բ · Ա · Հիսար Գանտրլ · Ամեան · Զէնկ · Պէյլեր · Օրթաք · Գուզ · Պէշիք · Իսակ · 1
8 45 Ա. և Բ. Գալ. Եէնիմ. Մէզարով · Պէոյ · Թարապ · Եէնիք · Մերկ · Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպ · Ամեան · Գուրուչ · Օրթաք · Պէշիք · (ուրբաթ օրերը Սիէնիա պիտի հանդիպի) 19
10 — Մէզարով · Պէոյ · Թարապ · Եէնիք · Մերկ · Բ. Հիսար Ամեան · Օրթաք · Պէշիք · 33

Արեւմտեան կամուրջին կամուրջ ընդարձակ շրջանաւոր ժամերը

) 12 45 Պէպ · Ամեան · Գուրուչ · Օրթ · Պէշիք · 34
) 1 30 Ամեան · Գուրուչ · Օրթ · Պէշիք · Գալ · 1
) 2 10 Պէպէք Ամեան · Գուրուչ · Օրթաք · Պէշիք · 33
) 2 50 Ամեան · Գուրս · Օրթ · Պէշիք · Գալ · 4
) 3 30 Պէպէք Ամեան · Գուրուչ · Օրթաք · Պէշիք · 23
) 4 15 Պէպ · Ամեան · Գուրս · Օրթաք · Պէշիք · Գալաթ · 32
10 40 Հիսարեն ուղղակի կամուրջ 22
11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Արեւելեան եղբրէն կամուրջ ընդարձակ շրջանաւոր ժամերը

) 12 35 Վանիք · Զէնկ · Պէյ · Գուզկ · Գալաթ · 21
) 1 — Պէյդ · Բազար · Բ · Բ · Մահ. Գանդրճ · Ա · Հիսար Գանտ · (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
) 1 35 Գանտիլ · Վանիք · Զէնկէլ · Պէյլերպ · Գուզկ · 28
) 2 45 Գանտ · Վանիք · Զէնկէլ · Պէյլեր · Գուզկ · 17
) 2 45 Պէյ · Թար · Պէյ · Բազ · Բ · բազա · Գանդրճ · Ա · Հիսար Գանտիլ · (Գանտ · շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
) 3 45 Գանտիլ · Վանիք · Զէնկ · Պէյլ · Գուզկ · Իսակ · 33
4 30 Պէյդաղ Բազարպ · Բիճիճի բազա Գանդրճ · Ա · Հիսար Գանտ · Վանիք · Զէնկ · Պէյլ · Գուզկ · Պէշ · (Ուրբաթ օրերը ժամ 4 45 Մէկնարպուրնուն պիտի եկէր) 28
8 45 Պէյիւք · Թարապ · Պէյդ · Բազարպ · Գանդրճ · Ա · Հիսար Գանտիլ · Վանիք · Զէնկէլ · Պէյլեր · Գուզկ · Իսակիւսար (Ուրբաթ օրերը Բ · Բ · Մահ.) 21
10 20 Գանտիլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական Եղբրէն կամուրջ ընդարձակ շրջանաւոր ժամերը

2 30 Պէշիք · Օրթաք · Գուզ · Ամեան · Պէպէք · Բ · Հիսար Պոյաճ · Սիէն · Եէնի · Թար · Պէյ · Մէզարով · Եէնիմ. Գալաթաղեր 34
2 45 Գալաթի · Իսակ · Պէշիք · Գուզկ · Օրթ · Պէյլեր · Զէնկէլ · Ամեան · Գանտիլ · Ա. և Բ. Հիսար Գանդրճ · Մերկ · Եէնիք · Բազարպ · Պէյդ · Թարապ · Պէյ · Մէզ. Եէնիմ. 4
3 45 Պէշիք · Օրթաք · Պէյլ · Ամեան · Գանտ · Բ · Հիսար Գանդրճ · Մերկ · Եէնիք · Թարապ · Պէօյիւք · Մէզարով · Եէնի · 22
5 45 Գալաթի · Պէշիք · Օրթաք · Գուզուչ · Ամեան · Պէպէք · Բ · Հիսար Պոյաճ · Եէնիմերկ · Պէյլեր · Գանդրճ · Մերկ · Եէնիք · Թարապ · Պէօյիւք · Մէզարով · Եէնի · Եէնիմ. և Գալաթաղեր 19
6 45 Իսակ · Պէշիք · Գուզկ · Օրթ · Պէյլեր · Զէնկ · Ամեան · Գանտիլ · Ա · և Բ. Հիսար Գանդրճ · Մերկ · Եէնիք · Թարապ · Պէշ · 21
8 45 Պէշիք · Օրթ · Ամեան · Պէպ · Բ · Հիսար Մերկ · Եէնիք · Թարապ · Պէշ · Մէզարաք · 33
10 — Եէնիք · Թարապ · Պէշ · Մէզարաք · Եէնի · 32
10 30 Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ · Սիէն · Եէնիք · Թար · Քիրեճ. Պէյդ · Մէզարաք · Եէնիմ. 17
11 10 Եէնիք · Թարապ · Պէշիւք · Մէզարաք · Եէնիմ. 19
11 30 Պէպ · Բ · Հիսար Պոյաճ. Մերկ · Սիէն · Եէնիք · 22

ԻՄԱԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիսարէ
— —	5 50	— —	8 15
1 —	6 20 Պէշիք	— —	9 — Պէշիք
1 30	7 —	1 20	9 35
2 —	8 10 Պէշիք	1 45	10 10 Պէշիք
2 30	8 55	2 15	10 30 Գ.Գ. *
3 10	9 45	3 —	11 —
3 45	10 — Պէշիք	3 45	11 25
4 —	10 30	4 20 Պէշիք	11 50
4 15	10 50 Գ.Ղ.Պշ	5 —	12 5
4 40	11 20	5 35 Պէշիք	12 35 Պշ Գ.*
5 — Պէշիք	11 40 *	6 5	
5 15	12 5	7 —	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՕՒՐԱԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիսարէ
— —	5 35 Պէշիք	1 25	7 —
—	6 15	1 55	8 15
1 —	7 —	2 35	9 — Պէշիք
1 30	8 10 Պէշիք	3 25	9 35
2 —	8 45	3 55 Պէշիք	10 — Պէշիք
2 45	9 30	4 45	10 35
3 30	9 55 Պէշիք	5 25	11 15
4 15	10 25	6 10 Պէշիք	11 50
5 —	11 —		12 5
	11 35		
	12 5		

) Այս նշանը կրող շոգենաւք Հոկտեմբեր 17էն սկսեալ մէկ քառորդ ժամ յետոյ պիտի մեկնին։

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գանուած տեղը պիտի մնան։

ՀԱՐԵՄ ԻՍԿԷԼԷՅԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 — Հարեմէն Պալանճադ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 » » » »
10 45 » » » »
11 35 » » » (Կիրակի օրը ժ. 11 թ.)
2 30 Կամուրջէն Հարէմ Պալանճադ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — Կամուրջէն Հարէմ ամառ Պալանճադ
10 30 Կամուրջէն Հարէմ ամառ Պալանճադ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 20 Կամուրջէն Հարէմ ամառ Պալանճադ (Կիրակի օրերը ժամ. 10 45 թ.)։

ԻՄԱԿԻԻՏԱՐ ՍԻՐԲԼՃԻ ԻՍԿԷԼԷԻ

ԵՒ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իսկիսարէն Գալաթայ Սիրքէճի
5 — Իսկիսարէն Սիրքէճի
10 — Իսկիսարէն Սիրքէճի
11 10 » Գալաթայ
4 15 Սիրքէճիէն Իսկիսար
5 45 Սիրքէճիէն Գալաթայ Իսկիսար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիսար
11 25 Գալաթայէն Իսկիսար

Արքունի ազարակաց տնօրէն Մայէր էֆֆէնտի այսօր Պրուսա մեկնեցաւ իւր ամուսնոյն հետ, Իտարէի-Մախսուսէի չոգենաւով։

Գապաթաշ բնակող իսլամք, թաղապետութեան առաջին շրջանակի հաշուակալ Մէհմէտ էֆֆէնտիի տան մէջ ի ժողով գումարելով, որոշած են Ադրիանուպոլսոյ, Սէլանիկի և այլուր գտնուած կայս. բանակաց զօրամասութեան համար 500 հատ բամպակէ ծբէթ պատրաստելով Օպարապետութեան յանձնել։

Հօտէյտայի նախկին կառավարիչ Ճէմիլ փաշա Տիգրանակերտի մէջ երաշխաւոր մը ցոյց տուած է, որպէս զի առանց խոյս տալու Հօտէյտա երթայ, ուր իւր պաշտօնավարութեան հաշիւը տալով դատաստանի պիտի ենթարկուի։

Կիւմիւլճինէէն հետեւեալ տեղեկութիւններն կը հաղորդեն Հէֆէզարի.

Պուլկարիոյ նախարարապետ Պ. Քառավելօֆ ընդարձակ և կարեւոր պաշտօնագիր մ'ուղղած է Արեւելեան Բումէլիի պատուիրակ Տօքթէօռ Սթրանաքիի։ Սոյն պաշտօնագրոյն մի մասին մէջ Պ. Քարավէլօֆ կը յայտնէ թէ Ադրեանգոր իշխանին Սոֆիա երթալուն պատճառն է հիւսիսային և հարաւային Պուլկարիաներուն միացման գործին համար ամեն ջանք ի գործ դնել և մեծ Տէրութեանց միքանիներուն այս մասին հաւանութիւն ստանալու համար ամենայն արագութեամբ աշխատիլ, թէ այս նպատակն իրագործելու համար պէտք է որ Արեւելեան Բումէլիի ամեն զոհողութիւն յանձնառու և պատերազմական պարապմութեանց և դիմադրութեան չվնասելու դանդիր լինի։ Պ. Քարավէլօֆ հրամայած է որ այս իրողութիւնը ծանուցուին բոլոր զինուորաց և նոցա հրամանատարներուն։

Արեւելեան Բումէլիի Հաբէշոյ դաւառակի կառավարիչն պաշտօնապէս ծանուցած է բոլոր գիւղաքաղաքաց գլխաւորներուն թէ, այսուհետեւ դատական խնդիրներու և պաշտօնէից հաստատման համար, պարտին ուղղակի Սոֆիայի արդարութեան պաշտօնատան դիմել։

Օթլօք գիւղացի և հին ապստամբութեան գործիչներէն գեղեցկադէմ պուլկար կին մը, իւր հետն ունենալով հինգ վեց հատ պուլկար աղջիկներ, գիւղ գիւղ շրջելով բնակիչներն յապստամբութիւն կը հրաւիրէ։

Մուշէն հոկտ. 20 (Ն. Տ.) թուով հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն Ֆորէ.

Մշոյ Վերին Քիրվա գիւղին մէջ, ուր Հայոց Հոգեւաւոր Ս. Կարապետի վանքը կը գտնուի, աւաղակաց խումբ մը երեւան ելած է։ Զարգացրեալ տեղւոյն Հայ ազգաբնակներն վանելով սրած են նոցա ստացուածոց։ Առաջնորդն քողոքելով այս անիրաւ բռնաբարութեան դէմ տեղական կառավարութեան դիմած է որ, ճանչնալով խեղճ բռնաբարեալներու իրաւունքն, զինուորական զօրութիւն մը խրկած է որպէս զի աւաղակներն վանելով վանքին հողերէն, օրինաւոր տէրերն անդ հաստատուին, բայց իրաց վիճակն փոխուած չէ։ Այս դէպքերն կրնան անհանգստ հետեւանք մ'ունենալ տեղւոյն հանրային ապահովութեան համար։

ԹՐԱՄՈՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթ 1885 հոկտ. 1էն յ31 հոկտեմբեր

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիւղ	5,364.26	166.292.—
Պոլսոյ գիւղ	4,806.66	149,006.50
Շիշլիի գիւղ	5,451.26	168,989.—

Տ՝ Օրէն
Ա. Թրիվէլ

1885 Նոյեմբեր 3
Կ. Պոլիս

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Աթէնք, 3 Նոյեմ.

Պ. Տելիւեանիի հոկտ. 30 թուով մէկ նոր շրջաբերականը կը պնդէ թէ հարկ է ստեղծել իրաց վիճակ մը, որով Յունաստան ապահովեալ լինի Արեւելեան Բումէլիի դէպքերուն նման դիպաց վերանորոգման դէմ։

Սոֆիա, 3 Նոյեմ.

Պաշտօնական ակմբոց մէջ կը կարծուի թէ պուլկարական խնդիրն հաւանաբար պիտի լուծուի, դէթ իբրեւ փոխանցական առաջանակեայ միջոցաւ, Պէրլինի դաշնադրութեան դակ պանմամբ, բայց սա խոստմամբ որ անձնական միութիւն տեղի ունենայ նաև իշխանը թէ՛ Պուլկարիոյ և թէ՛ Արեւելեան Բումէլիի մէջ միևնոյն օրէնքներն ի գործ դնէ, բաժանեալ թողլով սակայն բանակին ելմտագոյցն։ — Իշխանն և բանակը պիտի կրնան այն ատեն Բումէլին թողլով հեռանալ։

Պէլգրատ, 3 Նոյեմ.

Կոմս Քալնոքիի յայտարարութիւնքն ի մասին Սերպիոյ, մեծ գոհունակութիւն պատճառին ամեն ակմբոց մէջ։ Սոյգ աղբիւրներէ կը ծանուցուի թէ Միլան թագաւորն իւր ամենաջերմ շնորհակալիքն յայտնել տուած է ի Վիէննա ի մասին Սերպիոյ նկատմամբ եղած համակրալի յայտարարութեանց, և մանաւանդ այն խօսքին համար թէ Սերպիա՝ իրաց նախկին վիճակին վերադարձմանէ ետքն ամենալաւ միջոց մը նկատած է ներկայ դժուարութեանց առջեւ։

Բարիզ, 3 Նոյեմ առաւօտ

Ալեքսի, մեծ դքսին և Բարիզի կոմսին անդրանիկ աղջկան ամուսնութեան լուրը կը հերքուի։

Լոնտրա, 3 Նոյեմ առաւօտ

Հնդկաստանէ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ զօրապետ Բրէնտէրկասթ, հրամանատար Պիրմանիոյ արշաւող բանակին, Մատրասէն մեկնած է ի Տանկոն։

Ս. Բեդրսպուրգ 5 Նոյ. երեկոյ

Զարին մէկ հրամանագիրը կը ծանուցանէ թէ Պուլկարիոյ Ադրեանգոր իշխանին անունն ջնջուած է ռուսական բանակին կարգերէն։

(Պուլկարիոյ իշխանն երկրորդ կարգի զօրավար է, նաև պետ յառաջապահ զօրաց 13րդ վաշտին և տարեկան զօրաց 23րդ գնդին։)

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅ

Լոնտոն, 5 Նոյ.

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ— նուազում—անգլ. ոսկի	110,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազում—անգլ. ոսկի	517,000
Պանքնոթք ի պահեստի— նուազում—անգլ. ոսկի	421,000
Պահեստի դրամից համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	38 7/3 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 25 Հոկտեմբեր

ԸՆԹՈՒՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս	Լոնտրայի վրայ պանքայի)	109
3 »	» » (վճարելի)	108 5/8
3 »	Բարիզի » (պանքայի)	23 15
3 »	» » (վճարելի)	23 22 1/2

ԸՆԹՈՒՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

	Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէրի Գ. Կ.	15 12
Պրօսպէրիթի գոցուելէն վերջը »	15 12
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	15 12
Բարձրագոյն գին »	15 12 1/2
Նուազագոյն »	15 12
Կէս օրին »	15 12 1/2
Փոխառութիւն 1858)	
» 1862) A. Սէրի Գ. Կ.	26
» 1860)	
» 1863) B. » » » »	15 10
» 1872)	
» 1865)	
» 1869) C. » » » »	15 10
» 1873)	

ԻՍԼԻՓԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկ իրիկուն գոցուեցաւ	69 20
Այս առաւ. բացուեցաւ Գ. Կ.	69 20
Կէս օրին	69 20

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Ոսմանիէ ժէնէրալ Գ. Կ. Անդ. Լ.	3 12
Ջրէսի ժէնէրալ » » Օսմ. »	6 40
Պանք աք Գոնս » » » »	3
Ոսմ. Շանմէ Վայէօր » » » »	3 10
Թրամուէյ » » » »	280
Բումէլիի երկաթուղի ֆր.	34 375
Օպլիկասիօն աք Բրիօրիթէ »	—
Բաժնեթուղթ Լաբրօսի »	50

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 5 Նոյեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ	100 9/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ	13 1/16
» » » գոցուեցաւ	14 1/16
» » » Ա.	26 1/2
» » » Բ.	14 1/4
» » » Գ.	14 1/8
Օթոման 1871	66 1/2
Փոխառութիւն 1877	78 3/4
Պանք Օթոման	9 1/2
Ռուսական փոխառ. 1873	95 1/2
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	63 3/8
» առանձն. (բրիվիլեժիէ)	86 1/2
Տայրա Սանիէ	60 1/4
Տօմանիսալ (փոխառ. Բոշլը)	87 1/2
Հաւնգարական պարտաթուղթ 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 5 Նոյեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 60
Օսմանեան երկաթուղի	17 50

Բարիզ, 5 Նոյեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107 90
» » 3 %	79 60
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ. բացուեցաւ	14 17 1/2
» » » գոցուեցաւ	14 20
» » Սերի Բ.	15 25
» » Գ.	14 10
Օսմանեան երկաթուղի	35 25
» Ռեժիի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթոման	497 50
Դրէսթ Լիոնէ	517 50
» Ֆոնսիէ	1293 75
Բաժնեթուղթ Լիոնի	1241 25
Ուղեղի ջրանցք	2015
Ռուսական 5 % 1877ի	100 3/8
Իտալական Ռանթ	96 10
Եգիպտական միացեալ	330
Պպանիական (արտաքին)	55 7/8
Բրիօրիթէ թիւրք	350
5 % Հէլլենական	280
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 20

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 5 Նոյեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107 80
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ	14 22 1/2
Եգիպտական	330

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ՅԱԿՈԲ ՎԱՆՈՒՑ ՎԱՍՆ ԶԱՏՐ. ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԱՏՈՒՅՑԵԱԼ ԱՌ ԱԶԳԱՑԻՆ ԺՈՂՈՎՆ(*)

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր Նախագահ Ազգային Երեսփ. Ժողովոյ Հայոց Թուրքիոյ,

Միաբանական Ընդհ. Ժողովս յետ կատարման եօթնօրեայ պաշտամանց և հոգեհանգստեան իւր երջանկայիշատակ Նախագահին Տ. Եսայեայ Հոգելոյս Ս. Պատրիարքի, ի 3ն Սեպտեմբերի գումարուելով, (Նիստ Ե) Ձեր Բարձր Սրբազնութեան և Ազգ. Ժողովոյ մխիթարական հեռագրոց և յայտնած վշտակցութեանց մասին՝ երախտագիտութիւն արտայայտելէ յետոյ, ըստ տրամադրութեան 27րդ. Յօդուածոյ կանոնագրի Միաբանութեան՝ Պատրիարքական տեղակալի ընտրութիւնն կատարեց դպտոնի քուէից բացարձակ առաւելութեամբ, զոր անմիջապէս Սեպտ. 5 թուակիր հեռագրաւ հաղորդելով Ձեր Բարձր Սրբազնութեան՝ վաւերացումն ընդունեց Ձեր Սրբազնութեան Սեպտ. 12 պաշտօնական հեռագրաւն։

Յետ այնորիկ, Միաբանական Ընդհ. Ժողովս, որ յօրէ վշտաբեր մահուան Ս. Պատրիարք Հօրն՝ կէտ առ կէտ հետեւած էր Կանոնագրի այս մասին վերաբերեալ տրամադրութեանց, նկատողութեան առնելով Ս. Աթոռոյս ներկայ տագնապալից վիճակը և Պատրիարքական ընտրութեան երկարաձգման վտանգաւոր հետեւանքը, անհրաժեշտ դատեց կարելի եղածին չափ փութացնել Պատրիարքական ընտրելեաց քուէարկութիւնը։ Ուստի յՅՈՒ Սեպտեմբերի (Նիստ Զ) գումարուեցաւ՝ իւր ամբողջ 46 անդամներէն՝ 26 ներկայութիւն և անձամբ ներկայ չգտնուողներէն 9 անդամոց քուէներն ունենալով։

Միաբանական Ընդհ. Ժողովս, յիշեալ նամին մէջ նախապէս՝ Ձեր Բարձր Սրբազնութեան Սեպտ. 5 և 227 թիւ պաշտօնագիրը ընթերցաւ, որով կրկնելով Հոգելոյս Ս. Պատրիարքի վշտաբեր մահուան առթիւ ազգովին եղած թախծութիւնը՝ կը յորդորէիք ըստ Միաբանական Կանոնագրի՝ ամեն բան կանոնաւորութեամբ կատարել և փութացնել Պատրիարքական ընտրութիւն։ Եւ ապա Միաբանութեան Կանոնագրի՝ Պատրիարքական ընտրութեան վերաբերեալ 29րդ. յօդուածն յատնի Ժողովոյ ընթեռնլով, քուէարկութիւնը կատարուեցաւ և առաւելագոյն քուէ ստացող անուններէն քուէից առաւելութեան կարգաւ եօթն անձինք որոշուելով Աստուծոյ ցուցմամբ—եօթնեթէն ընտրելեաց պատրաստուեցաւ, որ է հետեւեալն՝

Ա. Տ. Յարութիւն Ս. Արք. Եպիսկ. Վեհապետեան	31
Բ. Տ. Երեմիա Եպիսկ. Տ. Սահակեանց	30
Գ. Տ. Աստուածատուր Եպ. Տ. Յովհաննէսեանց	24
Դ. Տ. Մամբրէ Վարդապ. Մարկոսեան	24
Ե. Տ. Սիմէոն Եպիսկ. Սէֆէրեան	21
Զ. Տ. Սահակ Վարդ. Խապայեան	21
Է. Տ. Դաւոնդ Վարդ. Մաքսուտեան	21

Իսկ երկրորդ ցուցմամբ—եօթնէն ընտրելեաց պատրաստելու քուէարկութիւնը կատարուեցաւ յաջորդ օրն՝ ի 1ն Հոկտեմբերի (Նիստ Է) վերոյիշեալ ներկայութեամբ, որով յիշեալ եօթնեանքն ընտրելեաց ցուցակին մէջէն միայն երեք անձի վրայ ամփոփեցան քուէներն և քուէհամարն հետեւեալ արդիւնքն ունեցաւ.

Ա. Տ. Յարութիւն Ս. Արքեպիսկ. Վեհապետեան	18
Բ. Տ. Սիմէոն Եպիսկ. Սէֆէրեան	19
Գ. Տ. Երեմիա Եպիս. Տ. Սահակեանց	16
Դ. Տ. Սահակ Վարդապետ Խապայեան	16

Սոյն վերջի երկու ընտրելեաց քուէից հաւասարութեան պատճառաւ՝ վիճակ ձգուելով, Արժ. Սահակ Վարդապետն անցաւ երից ընտրելեաց ցուցակին մէջ։

Գալով յիշեալ եօթնեքին ընտրելեաց հաղորդմանց, Միաբանական Ընդ. Ժողովս համառօտիւ կը ներկայացնէ սա իւրաքանչիւրին վերաբերեալ գլխաւոր տեղեկութիւններն և Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօնները։

Ա. — Ամեն. Տ. Տ. Յարութիւն Ս. Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան, այժմեան Պատրիարք Կ. Պոլսոյ (*)։

Բ. — Տ. Երեմիա Եպիսկոպոս Տ. Սահակեանց Քարբերդցի, Օսմանեան հպատակ, 58 տարեկան. Միաբան եղած 1848 թուականին, Սարկաւագ (1853) և Վարդապետ (1857) ձեռնադրուած է Հոգելոյս Տ. Յովհաննէս Ս. Պատրիարքէն և Եպիսկոպոսութեան աստիճան ընդունած է 1873ին Երջանկայիշատակ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսէն։ Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօնները եղեր են՝ գրագրութիւն 1855-64. ժամասացութիւն 1858-64, Յոպպէի Տեսչութիւն 1864-66, Դարպասընկալութիւն 1866-68, և 1882-85 Նուիրակութիւն ի Ռուսաստան և ի Պարսկաստան 1868-72. Տնտեսական Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1861-64 և 1875-79 և ներկայ տարեշրջանին սկիզբէն ի վեր կը վարէ Պատր. Փոխանորդութեան պաշտօնը և յետ մահուան Տ. Եսայի Պատրիարքի՝ Պատրիարքական Տեղակալութեան պաշտօնն։

Գ. — Տ. Աստուածատուր Եպիսկ. Տ. Յովհաննէսեանց Քարբերդցի, Օսմանեան հպատակ, 55 տարեկան. Միաբան եղած է 1851 թուականին. Սարկաւագ (1853) և Վարդապետ (1857) ձեռնադրուած է Հոգելոյս Տ. Յովհաննէս Ս. Պատրիարքէն և Եպիսկոպոսութեան աստիճան ընդունած է 1876 ին՝ Երջանկայիշատակ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Ս. Կաթողիկոսէն։ Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօններն են՝ Տեսչութիւն ի Վերիտոն 1860-61, Յոպպէ 62-64. ժամասացութիւն 1866-67. մասնաւոր պաշտօն յԱյնթապ, ի Բերիա և յԱնտանա 1866ին. Տեսչութիւն կալուածոց ի Գահիրէ 1869-70. Տնտես. Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1865-69 և 74-73, Դատական գործոց տեսչութիւն 1874-77. Ընդհանուր ժողովոյ Ատենապետութիւն 1875-76, զոր այժմ ևս կը վարէ ներկայ տարեշրջանի սկիզբէն ի վեր։

Դ.—Տ. Մամբրէ Վարդապետ Մարկոսեան Արաբկիրցի Օսմ. հպատակ, 55 տարեկան, Սարկաւագ և Վարդապետ ձեռնադրուած է 1871ին հոգելոյս Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքէն։ Նախ քան եկեղեցական աստիճան ընդունելն՝ 1857-68 աշխարհական վիճակաւ՝ դատաւորութիւն ըրած է Ս Աթոռոյս մէջ. իսկ յետ վարդապետութեան՝ դատաւորութիւն և Ուսումնական Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1871-74. Կալուածոց տեսչութիւն ի Գահիրէ 1878-79. Տեսչութիւն ի Դամասկոս 1879-80, և այժմ նուիրակ ի Ռուսաստան 1881էն ի վեր. եւ որում ներկայ ամի Յուլիս ամսոյն մէջ տարուեցաւ վիսյագիր Եպիսկոպոսութեան՝ Միաբանական Ընդհ. Ժողովէն։

Ե.— Տ. Սիմէոն Եպիսկոպոս Սէֆէրեան Կէյվեցի, Օսմանեան հպատակ, 58 տարեկան. միաբան եղած է 1860ին, Սարկաւագ (1855) և Վարդապետ (1857) ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Յովհաննէս Ս. Պատրիարքէն, և Եպիսկոպոսութեան աստիճան ընդունած է 1867ին երջանկայիշատակ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Ս. Կաթողիկոսէն, որում ուղեկից եղած էր յանուն Ս. Աթոռոյս Պատրիարքի և Միաբանութեան։ Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօններն են՝ քնուածապետութիւն և հանդերձապետութիւն 1855-59, Տեսչութիւն ի Յոպպէ 1859-60. Տնտես. Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1861-62 և 72-74, Ընդհ. Ժողովոյ Ատենապետութիւն 1872-74, Պատրիարքական Փոխանորդութիւն ի Կ. Պոլիս 1864-69, այժմ ևս կը վարէ նոյն Փոխանորդութեան պաշտօնն 1874 թուականէն ի վեր, որոյ հետ մէկտեղ վարած է նաև Ազգային գանձապետ պաշտօներ ի Կ. Պոլիս։

Զ.— Տ. Սահակ Վարդապետ Խապայեան Քարբերդցի, Օսմանեան հպատակ, 36 տարեկան, մոնած է յայակերութիւն ժառանգաւորաց Վարժարանին 1867ին, Սարկաւագ (1869) և Վարդապետ (1877) ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքէն։ Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօններն են՝ դատաւորութիւն 1871-81, Ուսումնական Խորհրդոյ (1871-74) և դպրոցաց Տեսչութեան (1874-81) անդամակցութիւն, Մէջ ամսաթերթի խմբագրութիւն (1874-78), Տնտես. Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1878-81. իսկ 1881էն ըսկսեալ մինչեւ ցարդ Նուիրակութիւն կ'ընէ ի Ռուսաստան, և ներկայ ամի մարտ ամսոյն մէջ՝ ընտրեցաւ ի պաշտօն Լուսարարապետութեան, որում Յուլիս ամսոյն մէջ տրուեցաւ վիսյագիր Եպիսկոպոսութեան՝ Միաբանական Ընդհանուր Ժողովէն։

Է.— Տ. Դաւոնդ Վարդապետ Մաքսուտեան Դամասկացի, Օսմանեան հպատակ, 55 տարեկան. մոնած է յայակերութիւն ժառանգաւորաց Վարժարանին 1868ին. Սարկաւագ (1869) և Վարդապետ (1876) ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Եսայի Պատրիարքէն։ Ս. Աթոռոյս մէջ վարած պաշտօններն են՝ Դատաւորութիւն 1871-81, Ուսումնական Խորհրդոյ (1871-74) և դպրոցաց Տեսչութեան (1874-81) անդամակցութիւն, Տաճկերէնի գրագրութիւն 1872-74 և 1877-85, Տնտես. Խորհրդոյ անդամակցութիւն 1878-85, Հաշուակալութիւն Տեսչութեան պաշտօնը՝ սկսեալ 1881 թուականէն։

Միաբանական Ընդհ. Ժողովս ներկայիս վատուցանելով Ձեր Բարձր Սրբազնութեան և Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյն իւր ընտրութեան և քուէարկութեան արդիւնքը, հանդերձ կանոնական տեղեկութեամբք, փատահ է որ Ազգ. Երեսփ. Ժողովն՝ կշռելով ներկայ ժամանակիս, Ս. Աթոռոյս տագնապալից վիճակի և ծանրագոյն խնդրոց պահանջքն, կը փութացնէ իւր արժանաւոր և խղճի մտօք ընտրութիւնն՝ ի շինութիւն Ս. Տանս և ի փառս Ազգիս սիրելեաց։

Ի դիմաց Միաբանական Ընդհանուր Ժողովոյ Ս. Աթոռոյս

Արենապետ — Նախագահ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԵՊԻՍԿ. — Պատրիարք. Տեղակալ
ԵՐԵՄԻԱ ԵՊԻՍԿ.

4 Հոկտեմբեր 1885
Երուսաղէմ

(*) Վեհապետեան Սրբազանի վարած Ազգ. պաշտօնները թէ՛ ի Կ. Պոլիս և թէ՛ ի Կարին և ի զանազան գաւառս արդէն ծանօթ են։ Իսկ Կարնոյ առաջնորդութենէն հրաժարելով՝ 1880ին ի Ս. Աթոռս վերադառնալէն յետոյ, 1881էն սկսեալ Պատրիարքական Փոխանորդութեան պաշտօնը վարեց մինչեւ ցարժանաւոր ընտրութիւն իւր ի Պատրիարքութիւն Կ. Պոլսոյ։

(*) Այս աւուր Ազգ. Ժողովն։

—Թնուսայ փոխ. առաջնորդ Արժ. Խորէն Վ. Կիրսէեան, որ Բարերդ գնացած էր իւր գործերուն համար, անցեալ չարաթ վերադարձաւ. այլ փոխանակ ի Թնուս երթալու՝ նորէն ի Բարերդ յետ դարձաւ։

—Արժ. Անարան Վ. Սահրոյեան որ քաղաքիս մօտ եղող Ս. Լուսաւորչայ վանքին մէջ փոխանորդութեան պաշտօն կը վարէր, երկու օր յառաջ ուղեւորեցաւ ի Կարս, իւր որդւորդոց գործերը կարգադրելու համար։

—Մեծ. Սիմոն Էֆ. Ֆէթվաճեան, Տրապիզոնի վարչութեան տեղեկապետ և կուսակալութեան ժողովոյ անդամ, տասն օրէ ի վեր քաղաքս կը գտնուի իւր անձնական գործոց համար։

—Բարերդի առաջնորդական տեղապահ Արժ. Յովհաննէս Վ. Նէվրուզեանի պաշտօնական թղթերը Պարբարքանէ հասնելով՝ Դեր. Առաջնորդին ձեռօք Վսեմ. Կուսակալին հաղորդուեցան և անտի պաշտօնագիր յղուեցաւ Բարերդի կառավարչութեան։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

Ի ՆՈՐ-ԶՈՒՂԱ, 24/3 Հոկտ.

. . . Խմբագրապետ Աբէ-Նէլ լրագրոյ

Մինչդեռ Եւրոպական արդի լուսաւորութիւնն իւր հիւսիսափայլ ճառագայթներն ինեւեւասներորդ դարուս մէջ դէպ ի Օսիա ուղղելով, պարսկական Հայ-ազգայնոց ուսումնասիրութեան նո՛ր արշալոյս և ազգային յառաջադիմութեան նորո՛գ արեւ կը ծագէ, գաղթական Զուղայեցոց այժմեան նորաթիթի սերունդք ևս իբրեւ Հայկեան որդիք՝ կը փութան իւրեանց ազգակցութեան ջերմ ողջոյն համակրական սիրով հաղորդել իւրեանց հայրենաբնակ համաբիւն եղբարց։ Թէև Հայկական ազգն՝ ի բազում ամայ հետէ իւր Պետական Թագ և գաւազանից զրկուելով, ծալած է իւր դրօշակ և տարագրուած հայրենիքից դուրս՝ օտար աստեղաց ներքոյ կը վարէ կենցաղ, սակայն ո՛չ թէ Հայաստան՝ այլ ըստ նախախնամութեան կենարարին՝ բամբակ երկրագունդն ունի իւր համար նուիրական հայրենիք, որպէս զի՝ Սրբոյն Աբգարու Բրիատասդաւան հաւատոյ, առաքելաւանդ ուղղափառ սուրբ կրօնի և անդրանիկ եկեղեցւոյն ըստ փրկչական բանին փայլեցնէ ընդհանուր ազգաց առջեւ, որ է իւր համար անգին մարգարտեայ փառաց թագ՝ և անմահ պարծանաց ոսկեղէն դրօշակ։

Նոր-Զուղայարնակ Հայ-ազգայինք յիրաւի՝ մեծ մխիթարութիւն մանաւանդ թէ ի սրտէ յոյժ ուրախութիւն կ'ղգան լսելով իւրեանց համազգի տաճկահպատակ եղբարց ա՛յն մտաւոր առաքինեանց զարգացումն և ազգային յառաջդիմութիւնն՝ որ ազգիս ընդհանրութեան մեծ պատիւ կ'ընծայեն լուսաւորեալ դարուս մէջ։ Չի եթէ այսօրեան նեժդեհ Հայ-ազգութիւն ընդդէմ իւր կրօնական և ազգային նախնի անզուգական պարծանաց յաչս այլոց չէ վայելում նոյնչափ յարգ և համարումն՝ փա՛ռք դարուս Օգոստափառ Օսմանեան և Պարսից երկոքին ողորմասիրտ Պետութեանց, որք Հայոց ազգի սրբ և անտէրունչ որդիքն, իբրեւ իւրեանց սիրելի հիւրեր և հաւատարիմ հպատակներ, ո՛չ միայն զի երբեկար դարերէ հետէ հիւրընկալած են սիրով իւրեանց ընկեր աշխարհաց մէջ՝ այլ թէ նման Մեծին Պիւրոսի իբրեւ Հայոց աշխարհի երկնառաք պաշտպանք, Նոր-Իսրայէլեան վարատեալ որդիքն իւրեանց տրքունական խաղաղասէր դրօշակաց ներքոյ պատսպարելով կը պահպանեն և կը խնամեն յարաժամ հայրագութ առանձնաշնորհութեամբք։ Ահա՛ ի Տաճկահայս՝ Ազգապետութիւն և ազգային Սահմանադրական վարչութիւն. նախանձելի անգամ այլազգաց, ահա Աբգարաշնորհ քաղաքական բարձրաստիճան պաշտօնատարութիւնք, ուսմանց, գիտութեանց և արհեստից բարգաւաճութիւն, և տպագրական և խմբագրական լիազօր արտօնութիւնք։

Մի՛ւս կողմանէ՝ Պարսկահայոց ներկայ սերունդք ևս երախտագէտ հոգւով գոհ և ուրախ են ըստ քաղաքականին, (որ եթէ իւրեանց նախնիք վաղեմի դարերում ա՛ւր և ի՛նչ կրած են նեղութիւն և տառապանք), ահա Ներկայեան Վեհապետ Արեգակնափայլ Նասրէտտին Շահի, թէ՛ հանգուցեալ նախորդ Հարց և թէ՛ Իւր իսկ երեւելեաց դահակալութեան օրհնեալ դարումս ամենայն մասամբ բարօրութեամբ և խաղաղութեան կենցաղավարուելոյ բարեբախտութիւնն ունեցած են թէ ի Զուզա և թէ՛ այլ քաղաքներում. բարեպատեհ առիթ ունիմք յիշատակելոյ մի քանիսն։ Նորին Աբքայական վեհափառութիւնն՝ թագեալ այն քաղաքական և Օպայապետական բարձրատիճան պաշտօնավարութիւնք շնորհելով իւրեան հպատակ ամենայն անհատից, թագեալ Պարսկահայոց Արքեպիսկոպոսաց յաջորդաբար և Հայ կրօնական հաստատութեանց այն բարեշնորհմունք, որ արդէն ևս իւր նախորդ վեհապետաց հրովարտակներն յարգելով ի մասին Զուզայուս Ամենափրկչեան և Սուրբ Կատարինէ երկոքին վանաց, բոլոր կալուածոց են են, որք ազատ են ի հարկաց տէրութեան, իւր վեհանձն մարդասիրութեամբ յաւելցուցած է նաեւ Կուսանաց միաբանութեան տարեկան առանձնաշնորհնուէրն՝ իբրեւ աշխարհուրաց և աղօթաւորաց վանն տէրութեան և աշխարհին Պարսից։ Դարձեալ գոհութիւն նորին Աբքայական Վեհափառութեան որ իւր սիրելի հպատակ Հայ ազգի սերնդաց մասնաւոր կրթութեան և լուսաւորութեան մասին ևս ի բնէ մեծ խնամ և շնորհ տածելով թէ՛ Թէհրան Մայրաքաղաքի թէ՛ Դարբիժան և Նոր Զուղայուս Հայ դպրոցաց վրայ իւր բարձրագոյն շնորհն հովանի է գործած եւ տարեկան մշտանվնեալ նպաստ յատկացուցած է իւրաքանչիւրոց արքունի հրովարտակօք։ — Ի բաց ատի թէ՛ Պարսկաստանի նախորդ կուսակալք և թէ՛ մանաւանդ արդեան Վսեմափայլ Զէլլէ-սօլթան սիրելի Աբքայորդին Նորին Վեհափառութեան հայրագութ բարուց և խաղաղասէր մտաց դրօշմն կրելով իւրեանց սրտից մէջ, և յատուկ յանձնարարութեամբ ևս յարաժամ քաջալերակցութիւն և շնորհ ունեցած են երօք Հայոց վերայ, որոց մասին կան բաղում ապացոյցք։ (1) Ուստի Զուզայուս Հայ-ազգաբնակութիւնն Նորին Աբքայական և սիրելի Աբքայորդւոյ բարեկամ և յաւէտ հայրական շնորհներն, որ առ ինքեանս երկար տարիներ վայելած, և գարձեալ մշտամայել արժանաւորութեան իրՁ ու փութագ ունենալով ի սրտի՝ ո՛չ, թէ որպիսի երախտագիտական զգացմունք Հայոց սրտերի մէջ կը քաղցրանան, և ինչպիսի սրտաբղխուն օրհնութիւնք եւ բարեմաղթութիւնք ամենեցուն լեզուք կը հնչեն անկեղծ և գոհաբան սրտիւ։ Արդ, էլ ինչ լեզու կը յանդգնի ասել թէ Ամենողորմ Կենարարի յատուկ ողորմութիւն և մարգասիրութիւն չէ այս Հայ-ազգիս համար։

Իսկ՝ թէ ամէն Տաճկաբնակ և Պարսկաբնակ երախտապարտ Հայ իւր սրտի փափուկ զգացմանց իրատամբն ոսկեղօծ տառերով դրոշմէր իւր տան դրան բարձրահայեաց սեմոյ վերայ, իւր Վեհապետի ցանկալի անունն՝ եւ Հայոց Ներկայեան ոսկեղէն բարեմասնութիւններն ի պատիւ Հայ-ազգութեան, եւ ի փառս Աստուծոյ։

ԳԷՈՐԳ Կ. Մ. ՁՕՀՐԱՊԵԱՆՑ

(1) Յորոց մինն՝ երբ յանցեալումն Նորին Վսեմական Բարձրութիւնն կ'այցելէր ի Զուզա

կարիոյ ձեռամբ բռնադատուած է այն. պիսի եղծմանկաս մը, որ Դաշնադրոյն պաշտպանողական արժէքը կը փճացնէ։ Հեռեւապէս, Սերբիոյ ազգային լսող. բը կը պահանջեն որ Դաշնագիրը նոր ուժեղամբ վերահաստատի։ Մեր քիչ խնդրէ Միւս Դաշնակիցներ կառավարութիւնն՝ սերոյ բանակը մուծանել Պուլկարիա, և գրաւել Սոֆիան և Վիտին գաւառները և զանոնք պահել իրենց երաշխաւորութիւն Դաշնագրոյն անվնաս պահպանման, այսինքն՝ ոչ միայն իրաց նախկին վիճակին նորոգութեամբ վերահաստատման, այլ նաեւ պակասկարական և օտար. երկրորդողաց սերբական գիծերուն հետ միացման և Դաշնագրոյն 23 րդ յօդուածին գործադրման։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ. Թուրքին Վիէնայի Դեղակիրը կը հեռագրէ թէ Ցունաս, տանի մէջ գործոյ վիճակը ծանր երկիրը կը դնէր։ Ապէնքի նկատ սանոնը ըստ լսելոյ կը յայտնեն թէ Ցունք գրաւիչներ կրթուած են բոլորովին, և Դաշնագրոյն և իւր կառավարութիւն կորը ուսանող. վարանեն մեր հանրանեն։ առանց թեան ներքին կը գտնուին։ Ամենքի համակրանքը վերկոչած է ուսանողներու չգրաւիչներն, հանրային պաշտօնեաներ են բարվարեն Սամիսոնի գրաւիչներ։ Ցունաստանի գրաւիչներու պաշտօնատարաց. գիներուցարգրաւիչներ մեծ, զորքերը գինուց ներքին կառաւարութեան մեծ անհաստատութիւնը, և իսկ հեմանեն հրամանները այնորդապէս արգելուած են։ — Դաշնաստան կա յոյժ ազդուագրեալ կը ազատագրիչներ, առանց ազգանուն, բայց անմիջական գործողութեան պատրաստ է։ — Առնաստանը իրենց երկու կողմն ունի ունեցող ազգաբնակութիւններ երկրորդով կը գրեն, և իւրաքանչիւրներ կը պատրաստուին։

ԱՐԻՒԵԼՔԱՆ ՐՈՄԻԼԻ. Ալիք գանդիր իրեանն և ամբոխ գործ ասկաղ Պ. Լա. ամբոխ Փիրոպէ երկրագուն առաջին, Գրիգոր Վիէնայի Գրիգորագիր կիմանայ թէ ազատ գործակցութիւնս ու լաւութիւնս Պոլս. Բանակիրի մէջ գործեր կը բառանեն և ժողովրդեան վիճակը կը ապրատեն, և թէ նոցա մի գրեանատարիներ ի դրեան Հաստատ էր որ. Իրենեան Հարի զգաց անձանի երկրոյ Բանակիրի մէջ։ Պ. Լաւէս ալ ոգիսի դիրքի ազատ գործակցաց արարքն, դրբ չէր գաներ. գիրքը ոգիսի չանար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՆՍՏՈՏ ԺԱ.

25 Հոկտեմբեր 1885

[illegible] Ազգ. Ժողովոյ [illegible] գրագիրներ, [illegible] գրագիրներ [illegible] Հանրագրի [illegible] Հանրագրի [illegible] Ամենայն [illegible] Հանրագրի [illegible] Հանրագրի [illegible] Հանրագրի